

Doporučení rady Česko-německého diskusního fóra pro sousedství v době koronaviru

28. dubna 2020

Česko-německá spolupráce se v řadě oblastí – hospodářství, kultuře a vzdělávání, civilní ochraně – v posledních letech výrazně zlepšila a zintenzivnila. Úzké propojení je zřetelné zejména v českých příhraničních regionech sousedících s Bavorskem a Saskem. Základní kámen pro tento rozvoj bilaterálních vztahů představovalo otevření hranic a členství České republiky v EU.

Tato skvělá bilance úspěchů jdoucích ve prospěch lidí a obou států je v koronavirové době vystavena náročné zatěžkávací zkoušce. Oba státy k boji proti koronaviru bohužel zvolily národní koncept, aniž by ve svých úvahách skutečně zohlednily požadavky na pokračování mimořádně dobré spolupráce. Na základě toho jsou v národních myšlenkových strukturách na obou stranách hranice nechtěně posilovány staré interpretační vzorce a obviňování.

Uzavřené hranice rozdělují. Uzavření nesmí trvat ani o den déle, než je nezbytně nutné s ohledem na boj proti pandemii. Neboť cena za uzavření hranic je již nyní velmi vysoká: pro hospodářství, pro řadu rodin, pro naše společnosti. Uzavření hranic je znepokojující zkušeností. Bylo sice nevyhnutelné, ale jednostranná reflexe a nedostačující koordinace vedly k nepochopení, frustraci a v neposlední řadě i k závažným problémům a poklesu životní úrovně občanů obou zemí – obzvláště v příhraniční, ale nejenom tam. Z části došlo i ke ztrátě důvěry.

Proto žádáme rychlá inteligentní, flexibilní a věcná řešení.

Mezi ně patří lepší vybavení personálu a infrastruktury, aby bylo urychleno odbavování a kontroly. Cílem musí být co největší možná otevřenost a pouze nezbytně nutná regulace hranic. Představitelé obou zemí by měli signalizovat, že se zde nesmí jednat o trvalý stav, ale pouze o dočasná opatření.

Díky bilaterálním česko-německým strukturám spolupráce na státní i občanské úrovni, diskusnímu fóru, Fondu budoucnosti a Strategickému dialogu existují (více než u jiných evropských sousedství) důležité rámcové formáty, které mohou stabilizovat bilaterální dialog a spolupráci. Tyto formáty je třeba využít.

Navrhujeme:

- Jelikož případně hrozí nové vlny pandemie, musí oba státy pracovat na tom, aby se v budoucnu opět neuchylovaly k sólovým postupům. Je třeba popř. etablovat **Task Force** v rámci Strategického dialogu (z příslušných rezortů a se zastoupením spolkových zemí a regionů).
- Tato TaskForce se musí starat o následující body:
Harmonizace postupů při testování a u karanténních opatření pro pendlery a cestující na základě bilaterálních dohod

Jednotná potvrzení, nejlépe v digitální formě pro praktické kontroly
Zapojení pendlerů a příhraničních oblastí do digitálních struktur prevence infekce (**Tracing-App** musí umožnit společné mapování v Německu a Česku)

Plánování u nemocnic musí být řešeno společně i pro případy krize, měli bychom zde debatovat o společném financování.

- **Měli bychom v rámci Strategického dialogu do budoucna vytvořit nový prvek evropské spolupráce založené na vzájemné důvěře: Stálou komisi přeshraničního sousedství**, která bude mít volnou ruku pro vypracování konkrétních návrhů na harmonizaci a přispěje k překonávání národních vzorců rozhodování tam, kde je to v té které věci nutné
Tato komise by odevzdávala výroční zprávu a měla by právo vystoupit na odpovědných grémiích. Zde by se měli ke slovu dostat zástupci hospodářství, obchodu, bezpečnosti a sociální péče a také samotní občané.
Další angažovanost **Česko-německého fondu budoucnosti**, který v krizi rychle zareagoval a podpořil iniciativy spolupráce a projekty v rámci česko-německého zasíťování;

Češi a Němci se chtějí v krizi vzájemně podporovat a nikoliv se jen podezíravě pozorovat.

Potřebujeme solidaritu namísto sólových postupů. Potřebujeme gesta přátelství namísto obviňování a starých předsudků. Krizi můžeme překonat pouze společně se všemi Evropany. Česko a Německo se proto musí v Evropě aktivně angažovat. Sólový národní přístup by byl chybným řešením.

Pro porozumění a spolupráci jsou zapotřebí setkání, v nouzi i virtuální.

Vyzýváme obě vlády, aby především dnes neopomíjely evropský kontext, ale aby jej právě nyní dále rozvíjely a prohlubovaly na bázi stávajících diskuzních formátů.

Německo a Česká republika mají v mimořádné míře zájem na tom, aby jednota EU zůstala zachována a aby se neutilizovaly dělící linie. V kontextu německého předsednictví Rady EU nebo nastávajících jednání o víceletém finančním rámci je třeba zajistit stálou výměnu mezi oběma zeměmi.